

LIITE 1

OIKAISUVAATIMUS JA VASTAUKSET

1. Asian tausta

Yksityishenkilö oli tehnyt valituksen Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen Tampereen yhdyskuntalautakunnan päätöksestä 14.2.2023 § 58, Isokuusen latureitin yleissuunnitelma. Hämeenlinnan hallinto-oikeus antoi valituksesta päätöksen 31.1.2024 (nro 178/2024).

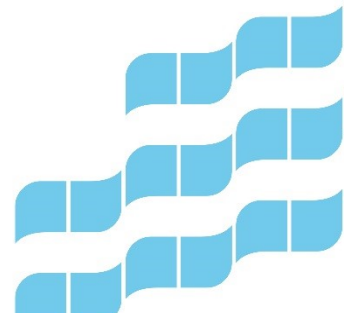
Hallinto-oikeus ei tutkinut valitusta siltä osin kuin valitus kohdistui latusuunnitelma-alueeseen, jolla ei ole voimassa asemakaavaa, vaan siirsi valituksen tältä osin Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnalle oikaisuvaatimuksena käsiteltäväksi.

Muilta osin eli niiltä osin kuin latusuunnitelma-alue kohdistui asemakaavoitettuun alueeseen, hallinto-oikeus tutki valituksen ja hylkäsi sen.

Hallinto-oikeus totesi päätöksessään muun ohessa, että virheellisen valitusosoituksen vuoksi yksityishenkilö oli pannut valituksen vireille hallinto-oikeudessa. Kyseisiltä osin hallinto-oikeus siirsi valituksen Tampereen yhdyskuntalautakunnalle käsiteltäväksi.

Niiltä osin kuin latureitti sijoittuu asemakaavan ulkopuoliselle alueelle, muutoksenhakuohjeeksi olisi tullut laittaa kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje. Vasta oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä voi tehdä valituksen hallinto-oikeudelle.

Tampereen kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkiympäristön suunnittelun viheralueet ja hulevedet suunnittelupäällikkö Marika Viinanen viranhaltijapäätöksellään 08.02.2024 § 2 päätti, että hallinto-oikeuden päätös merkitään tiedoksi eikä päätökseen haeta valituslupaa eikä tehdä valitusta korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Niiltä osin kuin Tampereen yhdyskuntalautakunnan päätöstä 14.2.2023 § 58 koskeva valitus on jätetty hallinto-oikeudessa tutkimatta, asia saatetaan nyt oikaisuvaatimuksena yhdyskuntalautakunnan päätettäväksi.

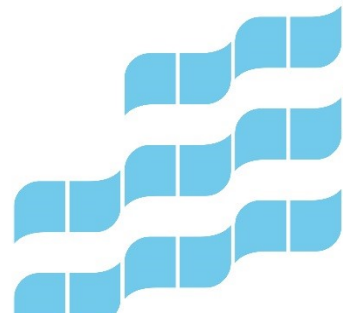
Asia käsitellään nyt yhdyskuntalautakunnassa oikaisuvaatimuksena ja niiltä osin kuin asiassa on päätetty Isokuusen latureitin sijoittamisesta asemakaavoitetun alueen ulkopuoliselle alueelle.

Yksityishenkilö eli oikaisuvaatimuksentekijä vaatii, että yhdyslautakunnan päätös kumotaan.

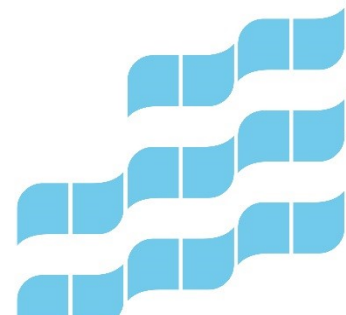
Yhdyskuntalautakunnan tulee hylätä oikaisuvaatimus, jäljempänä mainituin perustein.

2. Yksityishenkilön oikaisuvaatimuksen perustelut ja yhdyskuntalautakunnan vastaukset niihin

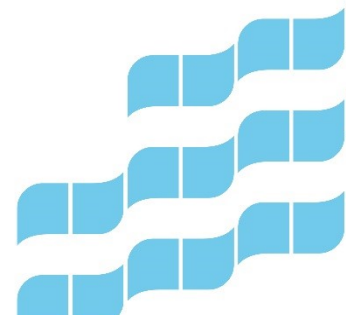
Oikaisuvaatimuksen perustelu	Yhdyskuntalautakunnan vastaus
Perustelut päätöksen kumoamiseksi; kaavan 8502 vireilläolo	Yhdyskuntalautakunnan vastaus
Tampereen kaupunki on asettanut vireille asemakaavan 8502, joka sijaitsee asemakaavan 8639 pohjoispuolella Särkijärven rannassa. Latureitti tulisi Särkijärven ja asutuksen välisellä alueella pääosin sijoittumaan tämän vireillä olevan kaavan 8502 alueelle.	Asemakaava 8502 on ollut vireillä vuodesta 2013 alkaen. Asemakaavaa ei tällä hetkellä aktiivisesti valmistella. Latulinjauksesta noin 1470 metriä sijoittuu asemakaavoitetuille alueille. Niiltä osin, kun latulinjaus sijoittuu asemakaavoitetulle alueelle, hallinto-oikeus on hylännyt valituksen. Loput 1970 metriä sijaitsevat Kantakaupungin yleiskaavan 2040 alueella. Tästä noin 690 metriä sijaitsee vireillä olevan asemakaavan 8502 alueella. Liitteenä on suunnitellun ladun alueella sijaitsevat voimassa olevat asemakaavat merkintöineen ja määräyksineen, vireillä olevan kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavoitustilannetta selventävä kartta, jossa on esitetty latulinjauksen sijoittuminen eri kaavojen alueille.

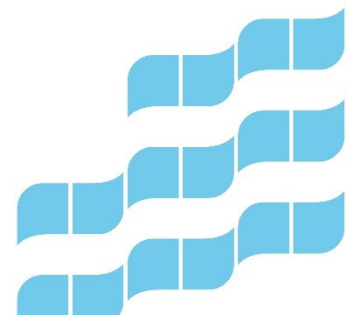
<p>Asemakaavan 8502 osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (liite 7) kaavan tavoitteeksi on asetettu se, että suunnittelutyössä sovitetaan yhteen virkistykseen, ulkoilun ja loma-asumisen tarpeet sekä luontoarvojen säilyttäminen. Asemakaava 8502 on tällä hetkellä valmisteluvaiheessa.</p> <p>On ilmiselvää, että nyt hyväksytyn yleissuunnitelman mukainen latu-ura aiheuttaa merkittävää haittaa asemakaavan valmistelulle ja siihen osallistumiselle. Yleisesti kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma kertoo, miksi kaava laaditaan, miten asia etenee ja missä vaiheessa siihen voi vaikuttaa. Nyt kuitenkin Tampereen kaupunki on latureitin yleissuunnitelmalla sijoittanut vireillä olevalle kaava-alueelle merkittävää pysyvää rakentamista, johon ei voida enää kaavan suunnitteluvaiheissa puuttua. Latureitti estää kaava-alueen suunnittelun yhtenä kokonaisuutena, mikä voi aiheuttaa merkittävää haittaa asemakaavan valmistelussa.</p>	<p>Asemakaava 8502 on ollut vireillä vuodesta 2013 alkaen. Asemakaavan 8502 osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on viimeksi päivitetty 7.3.2013. Asemakaavaa ei tällä hetkellä aktiivisesti valmistella.</p> <p>Alueella ei siis ole voimassa olevaa asemakaavaa. Kunnalla on kaavoitusmonopoli. Kunnalla ei siten ole mitään velvollisuutta edistää asemakaavaa. Kyseessä on tarkoituksenmukaisuusharkintaan kuuluva asia, joka on yksinomaan kunnan päätettävissä.</p> <p>Alueella on voimassa oleva Vuoreksen osayleiskaava. Osayleiskaavassa suunnittelualue oli maiseman- ja luonnonhoitoalueeksi varattu lähivirkistysalue, VLM-1. Osayleiskaavassa alueelle oli merkitty asuin- ja lomarakennuksia, uimaranta, venevalkama sekä ulkoilureittejä.</p> <p>Asemakaavan ulkopuoliselle alueelle sijoittuva laturetin osa ei ole yleiskaavan vastainen eikä lainvastainen. Tampereen kaupungilla on oikeus rakentaa omistamalleen, asemakaavan ulkopuoliselle alueelle latureitti.</p> <p>Asemakaavaa 8639 tehdessä ja hyväksyttäessä on ollut tiedossa vireillä olevan asemakaavan 8502 tavoitteet, jotka mahdollistavat Isokuusen latureitin rakentamisen.</p>
<p>Kaavan 8502 alueelle on suunniteltu monenlaisia toimintoja, jotka vaativat suunnittelussa yhteensovittamista. Esimerkiksi Tampereen kaupunki on loppuvuodesta 2022 kartoittanut uintipaikkojen sijoittumista Särkijärven ranta-alueille (ks. kuva 1). Kyselyn yhteydessä monet ovat myös esittäneet toiveensa Särkijärven rantaan sijoittuvasta talviuintipaikasta (ks. kuva 2).</p>	<p>Kyseisen asemakaavahankkeen 8502 valmistelu ei ole edennyt.</p> <p>Asemakaavan ulkopuoliselle alueelle sijoittuva laturetin osa ei ole yleiskaavan eikä lainvastainen. Tampereen kaupungilla on oikeus rakentaa omistamalleen, asemakaavan ulkopuoliselle alueelle latureitti.</p> <p>Särkijärven rannalla on jo kesäkäytössä oleva uimaranta, jonne pääsy on lumettomaan aikaan mahdollista latulinjan reittiä osittain hyödyntäen.</p> <p>Vuoreksen alue on ollut yksi tarkasteltavista kohteista kaupungin uimarantaverkkoselvitystä tehdessä ja Särkijärven talviuimapaikka on yksi esiin noussut, Vuoreksen asukkaiden toivoma virkistyspalvelu. Saunallinen talviuintipaikka edellyttää kiinteän rakennuksen rakentamista ja sille johdettua kunnallistekniikkaa. Kyseisen paikan soveltuvuutta tällaiselle toiminnalle ei ole vielä tarkemmin tutkittu esimerkiksi paikan luontoarvojen puolesta.</p>

<p>Lisäksi suunnitelmissa on Särkijärven ympäri kiertävä polkureitti (vrt. asemakaava Västingimäen asemakaavan (nro 8587) selostus sekä erikoissuunnittelija Kaisa Rantee/suullinen tiedonanto 25.10.2022/latureitin yleissuunnitelmaluonnoksen nähtävillä ollessa suunnittelijan vastaanotto Vuoreksessa). Polkureitin suunnitelmaa ei ole huomioitu latureitin yleissuunnitelmassa lainkaan.</p> <p>Kuva 1. Vuores Palvelu kerää toiveita ja ideoita Tampereen kaupungille Vuoreksen uimarantaan liittyen. Uimaranta tulisi sijoittumaan asemakaavan 8502 alueelle. Kuvakaappaus Facebook-sivulta. Suunniteltu latureitti sijoittuu samalle alueelle.</p> <p>Kuva 2. Vuores Palvelun kyselyssä uimarantaa ja avantouintipaikkaa kannatettiin runsaasti. Nämä toiminnot tulisivat sijoittumaan asemakaavan 8502 alueelle. Kuvakaappaus Facebookista.</p>	<p>Särkijärven ympäri kiertävä polku on luonteeltaan retkeily- ja luontopolku, joka toteutetaan hienovaraisesti ja suurimmalta osin jo olemassa olevia metsäpolkuja vähäisesti kunnostamalla. Poluille tehtäviä vähäisiä parannuksia, kuten uusia pitkospuita tai eroosiovaurioiden korjaamista ei ole tarpeen esittää nähtäville menevissä yleissuunnitelmissa.</p> <p>Särkijärven ympäri kiertävän polkureitin suunnittelu ja toteutus on otettu latulinjauksen suunnittelussa huomioon. Särkijärven ympäri kiertävää polkureittiä on toteutettu ja toteutetaan osa-alue kerrallaan käytössä olevien resurssien ja investointimäärärahojen mukaan. Luontopolkujen linjaukset ratkaistaan tyypillisesti samalla alueella olevan muun päätetyn infrarakentamisen jälkeen. Tällöin ratkaistaan tarkemmin myös asuinalueilta luontoreitille kulkevat yhteydet ja niihin mahdollisesti liittyvät ladunylitykset. Isokuudessa on mahdollista, että luontopolku toteutetaan paikoitellen latulinjan vierustalle.</p> <p>Asemakaavan ulkopuoliselle alueelle sijoittuva latureitin osa ei ole yleiskaavan eikä lainvastainen. Tampereen kaupungilla on oikeus rakentaa omistamalleen, asemakaavan ulkopuoliselle alueelle latureitti.</p>
<p>Lisäksi Konkelonkadun päästä Särkijärven sillan kupeeseen kulkee vanha tie (Rimminkorventie), joka toimii tällä hetkellä kevyenliikenteenväylänä. Latureitti sijoittuu tämän tien päälle estäen tämän suosituksen ulkoilukäytön talvella. Onkin todennäköistä, että asukkaat tulevat vaatimaan tälle reitille ympärivuotista kävelyreitit sitten, kun latureitti sulkee nykyisen reitin.</p>	<p>Konkelonkadun ja Särkijärven sillan välisen väylän nimi on Rehunnokanpolku. Väylän kunnossapitoluokka on B2, mikä tarkoittaa, että siellä ei ole kaupungin toimesta talvikunnossapitoa. Mahdolliset uudet tarvittavat kävelyreitit selvitetään myöhemmin erikseen.</p>
<p>Särkijärven rannassa sijaitsee jo nykyisin aktiivisessa, ympärivuotisessa käytössä oleva nuotiopaikka (ks. kuva 3). Nuotiopaikan huollosta vastaa Ekokumppanit Oy Tampereen kaupungin toimeksiannosta. Nuotiopaikan vieressä on asukasyhdistyksen ylläpitämä ja paikallisten aktiivisessa käytössä oleva uintipaikka. Ainoa huolto- ja kävelyreitti rantaan kulkee juuri samaa ulkoilureittiä pitkin, joka on nyt hyväksytyssä yleissuunnitelmassa osoitettu latu-uraksi.</p> <p>Kuva 3. Nuotiopaikka (ja uimapaikka), yleinen pysäköintipaikka ja kevyen liikenteen väylä, jonka käyttö estyy latureitin myötä.</p> <p>Nämä esimerkit kuvastavat sitä, että latusuunnitelman tekijät eivät ole ottaneet selvää alueen nykyisestä</p>	<p>Särkijärven nuotiopaikka, Vuoreksenranta, on suosittu nuotiopaikka, jossa käy kaupungin tietojen mukaan vuosittain tuhansia ihmisiä, myös talviaikaan.</p> <p>Nuotiopaikka on kaupungin kunnossapidon piirissä. Nuotiopaikka ei tarvitse talviaikaista konetyötä vaativaa huoltoa, sillä nuotiopaikalle on toteutettu puuliiteri, jonne puuhuolto pystytään hoitamaan latukauden ulkopuolella. Muut normaalit talviaikaiset huoltokäynnit pystytään järjestämään polkuja pitkin kävellen.</p> <p>Nuotiopaikan talvikäyttö ja sinne kulku on kävellen mahdollista myös latulinjan toteuttamisen jälkeen. Niillä lyhyillä osuuksilla, joilla latu ja reitti nuotiopaikalle ovat rinnakkaiset, voidaan kävelypolku sovittaa latu-uran vierelle noin kaksi metriä leveällä tilavarauksella.</p>

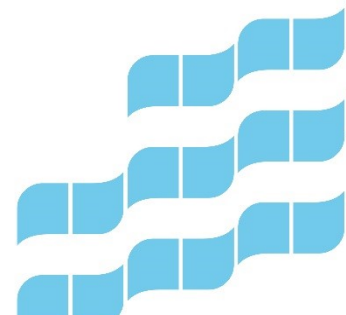

<p>käytöstä. Ladun yleissuunnitelma toteutuessaan estää nuotiopaikan huollon sekä kulkemisen nuotiopaikalle talviaikaan.</p> <p>Mikäli talviaikainen huolto- ja kävelyreitti uinti- ja nuotiopaikalle halutaan myöhemmin mahdollistaa, edellyttää se uuden kävelyreitit tekemistä joko Konkelonkadun päästä tai huomattavan pitkän matkan Särkijärven sillan alittavan reitin osalta. Jos alueelle rakennettaisiin uimaranta ja avantouimapaikka, tulisivat vaatimukset lisäreittien rakentamiselle kasvamaan. Tällaiset reitit tuleekin ratkaista etukäteen kokonaisuutena vireillä olevassa asemakaavassa.</p> <p>Kaikki nämä seikat osoittavat osaltaan, että ranta-alueen asemakaava 8502 tulee laatia ennen latureitin yleissuunnitelman hyväksymistä, jotta voidaan arvioida kokonaisvaltaisemmin latureitin, suunniteltujen ja tarvittavien muiden reittien ja toimintojen yhteisvaikutukset alueeseen ja sen luontoarvoihin.</p>	<p>Latulinjauksen reitti on käytettävissä nykyisen uimapaikan kävely- ja huoltoyhteytenä lumettomaan aikaan aivan kuten nykyisinkin.</p> <p>Isokuusen latulinja voidaan toteuttaa yleiskaavan perusteella, eikä se edellytä asemakaavan laadintaa.</p> <p>Asemakaavan ulkopuoliselle alueelle sijoittuva latureitin osa ei ole yleiskaavan vastainen eikä lainvastainen. Tampereen kaupungilla on oikeus rakentaa omistamalleen, asemakaavan ulkopuoliselle alueelle latureitti.</p>
<p>Kun kaava on laitettu vireille, osallisilla on oikeus olettaa, että alueen käyttö ratkaistaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kokonaisuutena ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Latureitin sijainti kaavan 8502 ja siihen liittyvän kaavan 8639 alueella tulisi ratkaista kaavan 8502 käsittelyn yhteydessä (tarvittaessa erillisellä yleissuunnitelmalla) ja tästä syystä yhdyskuntakunnan päätös tulee kumota.</p>	<p>Latulinja voidaan toteuttaa vireillä olevan asemakaavan 8502 alueella yleiskaavan perusteella.</p> <p>Isokuusen ladun yleissuunnitelma on laadittu, jotta ladun sijoittuminen saadaan ratkaistua vireillä olevan asemakaavan 8502, voimassa olevan asemakaavan 8639 ja muiden voimassa olevien asemakaavojen alueella.</p> <p>Voimassa olevan asemakaavan 8639 u-1 merkintä nimenomaisesti osoittaa, että latulinja sijoittuu lähelle eri kaavojen rajoja ja että luontoarvojen vuoksi mahdollisuudet linjan siirroille on vähäiset.</p> <p>Yhdyskuntalautakunnan päätös ei ole minkään lain eikä yleiskaavan vastainen. Perustetta yhdyskuntalautakunnan päätöksen kumoamiselle ei ole.</p>
<p>Perustelut päätöksen kumoamiseksi; latureitin leveys, sijoittuminen ja valaisu</p>	<p>Yhdyskuntalautakunnan vastaus</p>
<p>Valaistus aiheuttaa myös merkittävää haittaa luontoarvoille ja erityisesti alueella eläville lepakoille. Olemme latureitistä antamassamme palautteessa kertoneet kaupungille, että esimerkiksi elokuussa 2022 havaitsimme lepakkojen lentävän tonttimme ja metsän reunassa. Tampereen kaupunki ei ole ottanut tätä huomioon latureitin valaistusta suunnitellessaan.</p>	<p>Valaistuksen rakentaminen, käyttö ja kunnossapito hoidetaan mahdollisimman paljon luontoa huomioiden. Lepakoiden talvihorroksen ulkopuolisina aikoina valaistus on mahdollista sammuttaa kokonaan, valaisimia himmentää tai paloaikoja optimoida. Myös valaisimien värilämpötila on valittu luontoarvot huomioiden.</p>

<p>Kaupunki on perustellut valaistusta latureitin turvallisuudella, mutta Suomessa on käytössä huomattava määrä valaisemattomia latureittejä. Valaistuksenkin tapauksessa kyseessä on Tampereen kaupungin oma tavoite latureitille ja muodostettu vasta tonttien myynnin jälkeen.</p>	<p>Valaistuksen päätehtävänä on taata ladun käyttäjille ja kunnossapidolle turvalliset olosuhteet sekä tehdä reitistä käyttäjäystävällinen ja mahdollisimman joustavasti käytettävissä oleva eri vuorokaudenaikoina.</p>
---	--

<p>Perustelut päätöksen kumoamiseksi; Latureitin luontovaikutukset</p>	<p>Yhdyskuntalautakunnan vastaus</p>
<p>Isokuusen latureittiä suunnitellessa Tampereen kaupunki ei ole ottanut huomioon kaikkia heille osoitettuja luontoarvoja. Erityisesti kaavan 8639 alueella tehdyt havainnot vaikuttavat jääneen huomioimatta.</p> <p>Olemme kertoneet Tampereen kaupungille, että pihamme lintujen ruokintapaikalla käy säännöllisesti ruokailemassa erittäin uhanalaisia, rauhoitettuja hömötiaisia.</p> <p>Luontoselvittäjä havaitsi hömötiaisen pesäpuun/kolopuun Rautalepänrannan alueelta, mutta Tampereen kaupunki on silti sijoittanut latureitin kulkemaan aivan pesäpuun vierestä. Minkäänlaista suojaetäisyyttä kolopuuhun nähden ei ole suunniteltu. Ottaen huomioon, että puusto todennäköisesti kaadetaan latu-uraa leveämmältä alueelta, hömötiaisen kolopuu on selvässä vaarassa tulla kaadetuksi. Hömötiaisen kolopuun sijainti selviää kuvasta 4.</p>	<p>Asemakaavavaiheessa tehdyt luontoarvojen selvitykset ovat riittäviä latureitin rakentamiseen. Lisäksi Tampereen kaupunki on selvittänyt latureitin ympäristön luontoarvot ja tehnyt suunnitelmat niiden pohjalta.</p> <p>Hömötiaisen kolopuu merkataan maastoon ennen rakentamista ja suojataan niin, että se säilyy myös rakentamisen jälkeen.</p> <p>Hanke ei ole luonnonsuojelun tavoitteiden vastainen.</p> <p>Niiltä osin kuin yksityishenkilön vaatimukset kohdistuvat asemakaavoitettuun alueeseen, hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.</p>
<p>Olemme myös latureitin palautteen yhteydessä ilmoittaneet kaupungille, että näimme elokuussa 2022 useana iltana lepakkoja, jotka lensivät tonttimme takapihalla todennäköisesti ruokailemassa. Lähialueilla on merkittynä useita lepakkoalueita, mutta nämä lepakkoalueet eivät ulotu havaintopaikalle. Tampereen kaupunki ei vaikuta ottaneen havaintojamme huomioon latureitin suunnittelussa tai selvittänyt niitä tarkemmin. Havaintojemme perusteella lepakoita on laajemmalla alueella, kuin yleissuunnitelmaan merkatut lepakkoalueet antavat ymmärtää. Mielestämme alueen lepakkojen levinneisyys pitäisi selvittää tarkemmin, koska havaintojemme mukaan latureitti tulisi sijoittamaan lepakkojen käyttämään metsään. Tällöin myös latureitin valaistus aiheuttaisi arvioitua merkittävämpää haittaa lepakoille</p> <p>Latureitin luontoarvot ja luontoarvojen vaikutukset tulisi selvittää myös tässä mainitsemiemme asioiden osalta. Tästäkin syystä yhdyskuntalautakunnan päätös latureitistä tulisi kumota.</p>	<p>Lepakot on huomioitu latureitin suunnittelussa. Lepakoiden talvihorroksen ulkopuolisina aikoina valaistus on mahdollista sammuttaa kokonaan, valaisimia himmentää tai paloajoja optimoida.</p> <p>Niiltä osin kuin yksityishenkilön vaatimukset kohdistuvat asemakaavoitettuun alueeseen, hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.</p>

3. Johtopäätös

Edellä esitetyn perusteiden todetaan, että oikaisuvaatimuksessa tai sen perusteluissa ei ole esitetty mitään sellaista, joka antaisi aiheutta muuttoa Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan päätöstä. Lautakunnan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisena ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan millään osin lainvastainen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan hylättävä.

